

**Pyhäjoen
vesistö ry**

Kalajoen kalatalousalue

Yhdistyksen ja Kalajoen kalatalousalueen toiminnan
esittely

Kalajoen vesienhoitoryhmän kokous 26.5.2025

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kärämäki

**Merijärven
kunta**

PYHÄJOELLA VIRTAA!

Pyhäjoen vesistö ry

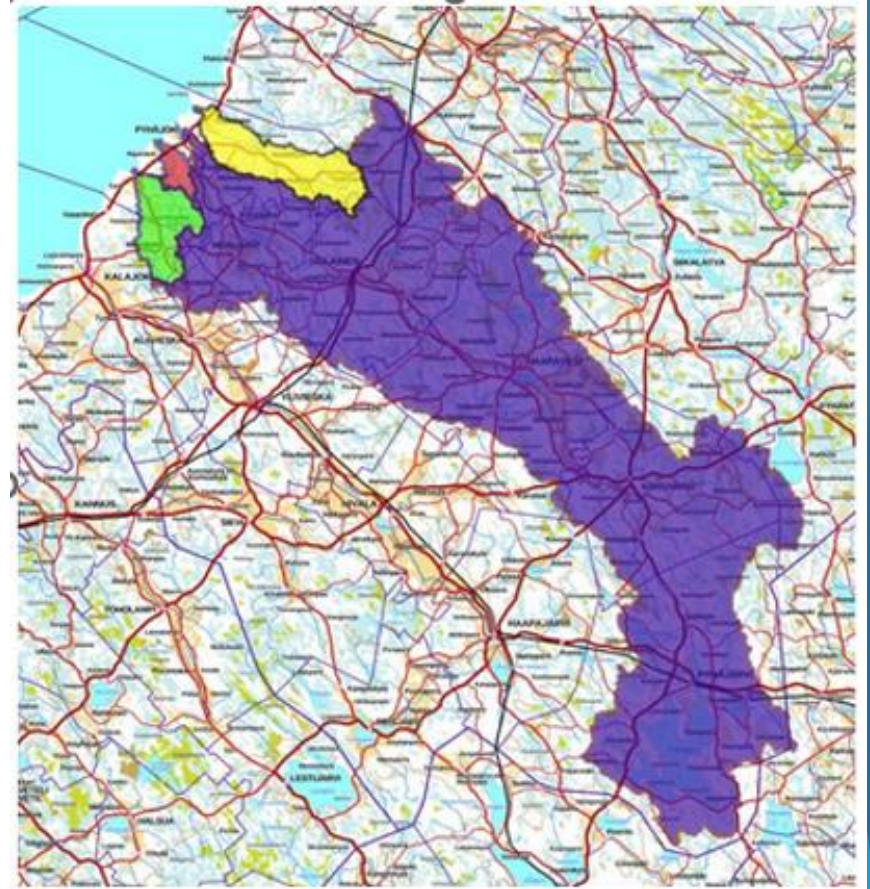
- ▶ Toiminta Pyhäjoen valuma-alueella
- ▶ Yhdistyksen jäseninä alueen kaupungit/kunnat:
Pyhäjärvi
Kärsämäki
Haapavesi
Oulainen
Merijärvi
Pyhäjoki
+
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- ▶ Kannatusjäsenet: Kanteleen Voima Oy, Piipsan
Tuulivoima Oy, WPD Finland Oy ja Pyhäsalmi Mine Oy
- ▶ Toiminnanjohtaja Teemu Sauvula

Vesistönkunnostusyhdistyksen perustaminen

- ▶ Toimijoiden yhteinen intressi keskittää valuma-alueen vesistönkunnostustoimet
- ▶ Valmisteluhanke vuonna 2022
- ▶ Valmisteluhanke määritteli:
 - ▶ Säännöt
 - ▶ Vision vuodelle 2030
 - ▶ Toiminnan painopistealueet
 - ▶ Tavoitteet ja toimenpideohjelman vuosille 2023-2027.
- ▶ Valuma-alueen kaupungit ja kunnat olivat ennen yhdistyksen perustamista toteuttaneet vesistönkunnostustoimia omalla toiminta-alueellaan

Pyhäjoen valuma-alue

- ▶ 166 km pitkä
- ▶ Vesistöalueen järvisyys on 5,2 % vesistöalueen kokonaispinta-alasta.
- ▶ Valuma-alueen kokonaispinta-ala on 3714 km².
- ▶ Viisi vesivoimalaitosta
- ▶ Pyhäjoen vesistöalueella 78 % järvipinta-alasta ja 34 % jokipituudesta on hyvässä tai erinomaisessa ekologisessa tilassa.
- ▶ Pyhäjoen valuma-alue kuuluu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelmaan vuosille 2022-2027

Pyhäjoen valuma-alue (lila), Liminkaojan valuma-alue (keltainen, Viirreojan valuma-alue (punainen) Yppärinjoen valuma-alue (vihreä)

Pyhäjoen valuma- alueen vesistötoimijoita

- ▶ Kaksi kalatalousaluetta:
Pyhäjoen kalatalousalue ja
Pyhäjärven kalatalousalue
- ▶ Noin 30 osakaskuntaa. Osa
osakaskunnista on
järjestäytyneitä osa ei
- ▶ Pyhäjoen vesistöalueen
yhteistarkkailu
- ▶ Tarkkailuvelvolliset
- ▶ Viranomaiset
- ▶ Tulvansuojelu
- ▶ Vesivoimalaitokset

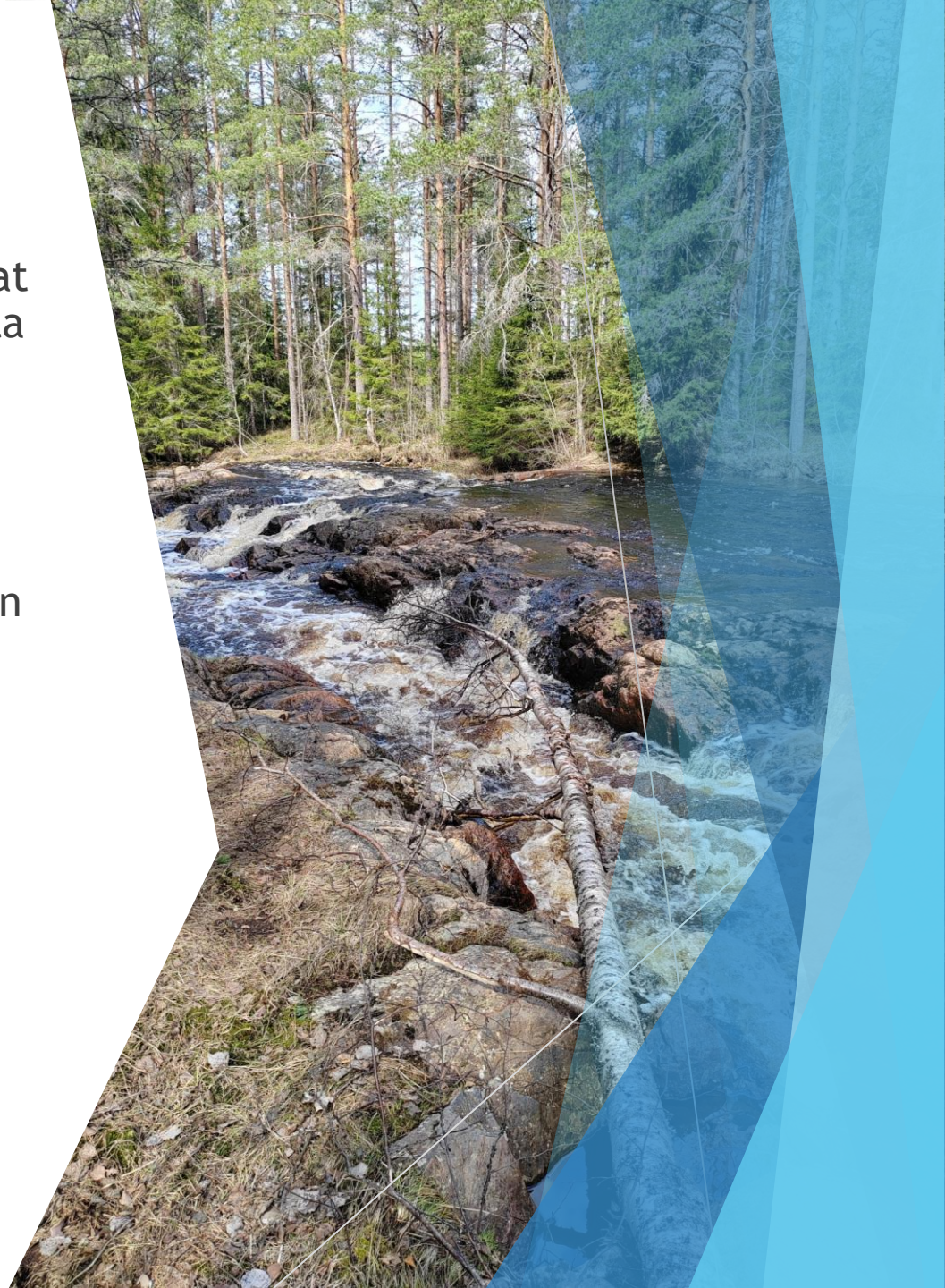

Pyhäjoen ekologinen tila

Hyödyt yrityksille kannatusjäsenyydestä

- ▶ Vesiensuojeluyhdistykset tarjoavat yrityksille asiantuntevia palveluita
- ▶ Yhdistys toimii alueensa vesistöntietopankkina
- ▶ Pääsee vaikuttamaan vesistön kunnostuksiin ja kalojen, eliöstöjen elintilan parantamiseen
- ▶ Näkyvyyttä yhdistyksen toteuttamassa vastuullisuusviestinnässä
- ▶ Imagoarvo: vastuullisuus ja ympäristöarvot

Vesistönkunnostuksen hyödyt kunnille ja kuntalaisille

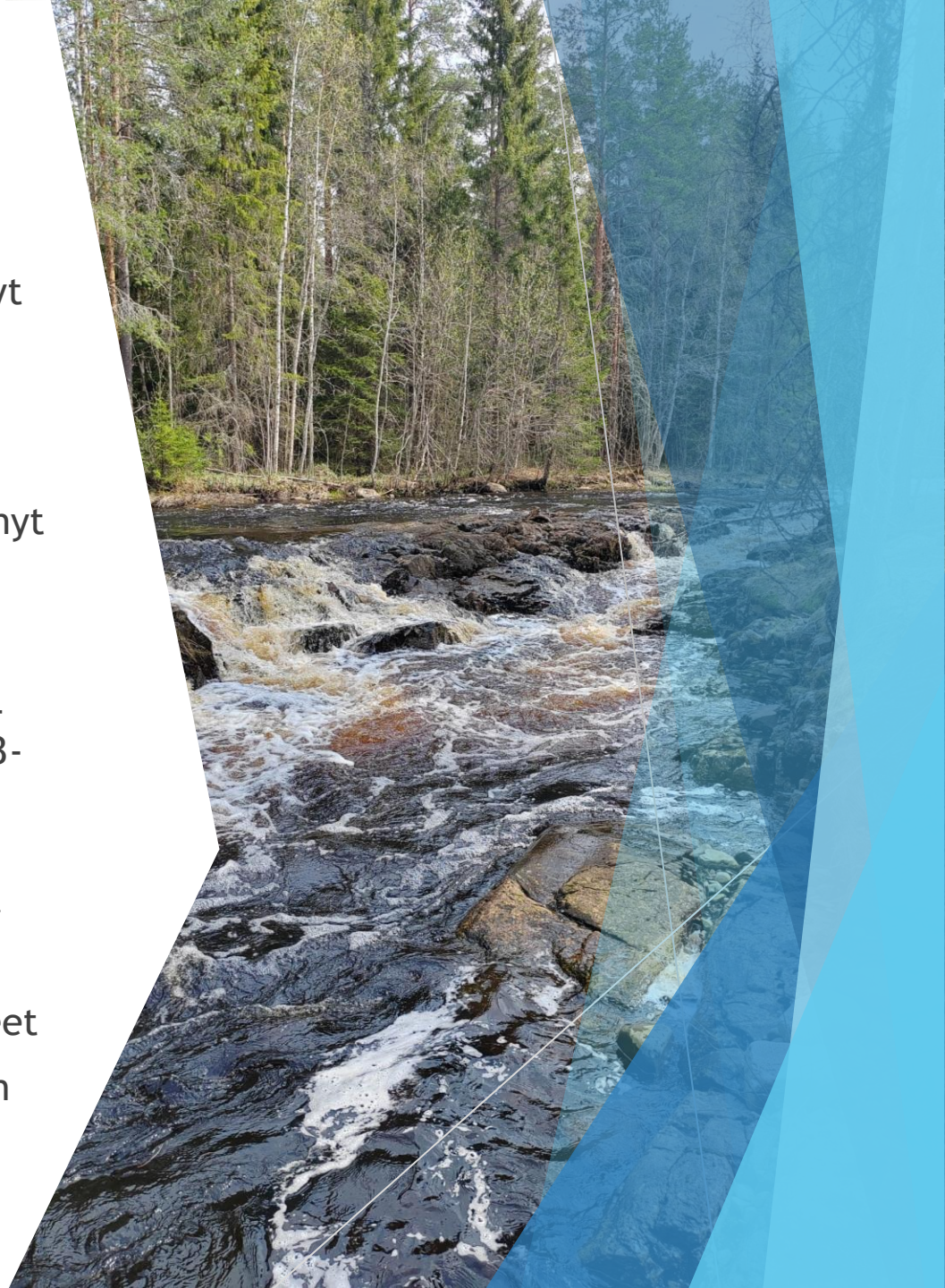
Elinvoimaisuutta kuntaan:

- ▶ **Virkistysarvo:** vapaa-ajan kalastus, vesillä liikkuminen, maisema hyödyt, rantaelämä, uiminen
- ▶ **Asuminen:** tonttien arvo, uusien asukkaiden houkuttelu, loma-asuminen ja asumuksien arvojen säilyminen
- ▶ **Matkailu:** kalastusmatkailu, maisema-, luonto- erämatkailu
- ▶ **Elinkeino:** kaupallinen kalastus, luontomatkailu, vesiliikenneyrittäminen
- ▶ **Imagoarvo:** vastuullisuus ja ympäristöarvot

Pyhäjoen vesistö ry: käynnissä olevat ja päättäneet hankkeet

- ▶ Nuottaus Iso-Vatjusjärvellä. päättynyt 2023
- ▶ Haapajärven ekologisen tilan tutkiminen ja parantaminen, kunnostusosio. (niittotyöt ja kosteikoiden viimeistelytyöt) päättynyt 2023
- ▶ Suunnitteluhanke koskien maa- ja metsätaloudesta vesistöihin tulevan kuormituksen vähentämistä (valuma-alue suunnittelutyöt) käynnissä 2023-2025. Suunnittelutyöt
- ▶ Ekologiselta tilaltaan huonossa ja välttävissä kunnossa olevia vesistöjä kuormittavien tekijöiden selvitys ja kunnostustoimenpiteiden määrittely. Päättynyt 2023-> jatkona toimenpiteet
- ▶ Suunnitelman laadinta vaelluskalojen nousun mahdollistamiseksi ja kalataloudellinen virtavesikunnostus Pyhäjoessa. 2023-2024

- ▶ **Komujärven järvikunnostus:** Vesikasvien niittotyöt, vähempiarvoisten kalalajien poistokalastus, laskeutusaltaiden kunnostustarvearviointi (tyhjennykset). Päättynyt 2024
- ▶ **Lumijärven kalatien kunnostus ja ojansuun ruoppaus.** Päättynyt 2024

Käynnissä olevat hankkeet

- ▶ Pyhäjärven alueen järvien hoitokalastushanke
- ▶ Lallunniemen hulevesikosteikko
- ▶ Petäjäskosken tulvapengeralueen maisemanhoitohanke

Kalajoen kalatalousalue

- ▶ On julkisoikeudellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on kehittää alueen kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävän käytön ja hoidon järjestämiseksi. Kalatalousalueen jäseniä ovat alueen kalastusoikeuden haltijat sekä valtakunnalliset kalastusalan järjestöt
- ▶ Tehtäviä ovat mm. kalavarojen kestävän käytön ja hoidon suunnittelu, käyttö- ja hoitosuunnitelman laadinta, toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta, kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus sekä kalastuksenvalvonnan järjestäminen.
- ▶ Toiminta-alue Kalajoen rannikko ja Kalajoen valuma-alue

Kalajoen kalatalousalueen toiminta

- ▶ Vuokrattuna kaksi luonnonvara lammikkoa Mäntyjärvi ja Niinijärvi. Lammikoissa kasvatetaan planktonsiikaa omalle alueelle ja muille ostajille mm. Metsähallitus.
- ▶ Lammikkokasvatuksen onnistuessa tuottavat ne tärkeää lisä tuloa kalatalousalueelle. Kuitenkin ilman valtion myöntämää toimintamäärärahaa kalatalousalueen toimintaa olisi mahdoton pitää yllä.
- ▶ Vesi-alueiden omistaja korvausten jakaminen
- ▶ Istutukset: Planktonsiika, jokiharjus, meriharjus
- ▶ Vaellussiian mädinhankinta velvoitteen hoitoa varten (velvoite 120 000 kpl kesän vanhaa poikasta)
- ▶ Kalatalouteen liittyvät lausunnot

Kalajoen kalatalousalueen pj. mietintöjä

- ▶ Kalajoen vesienhoitoryhmän toiminnan toivotaan laajenevan koko valuma-alueelle. Yhteistyötä toivotaan kalatalousalueen kanssa.
- ▶ Ylivieskan alueen vesienhoidon toimenpiteet ovat esimerkillistä toimintaa. Edesauttavat myös kalastoa.
- ▶ Kalajoen valuma-alueen hydrologian muutokset lähivuosikymmeninä ovat olleet haitallisia Kalajoelle. Mm. EU-tuella tehdyt isot peltoalueet ja niiden vetokanavat. (heikentäneet veden pidättävyyttä valuma-alueella entisestään)
- ▶ Hyvät asiat: Vesikolmion keskuspuhdistamo, turvetuotannon hiipuminen, Vesitilavuuden kasvattaminen säännöstely-järvillä (tulossa?)

Kalajoen kalatalousalueen pj. mietintöjä

- ▶ **Jokiharjus:** toivotaan koko valuma-alueen virta- ja koskialueilla pysyvää kantaa. On osittain olemassa, mutta vaatii kunnostustoimintaa ja istutuksia. Elinolosuhteet riittävät, mikäli joki tulvat ovat hallinnassa.
- ▶ **Nahkiainen:** kanta heikentynyt ja vaatii tutkimusta, mistä johtuu? (kannan taantuminen ei ainoastaan Kalajoessa)
- ▶ **Meritaimen:** kanta olematon joessa. Lestijoen kantaa ei löydy istutuksiin + kallis istukas ja uhkana kalastuksen rajoittaminen. Potentiaalisia meritaimenjokia Vääräjoki ja Siipojoki
- ▶ **Vaellussiika:** luonnonkudun onnistumisia muutamilta vuosilta, mutta vaatii edelleen velvoiteistutuksia.
- ▶ **Kirjolohi:** istutukset tapauskohtaisesti padon yläpuolelle ja ELY-keskuksen myöntämin luvun.
- ▶ **Silakka:** kannat vahvistuvat. Troolaaminen vähentynyt oleellisesti rannikkoalueella turkistarhauksen vähentymisen myötä
- ▶ **Karisiika** kanta kohtuullisen hyvä, mutta hyljekanta verottaa saalista.
- ▶ **Kuha:** istutukset padon yläpuolisille alueelle. Leviää herkästi merialueelle.
- ▶ **Rannikon kalastosta:** Simppu hävinnyt. Ahven, kiiski ja särkikalat runsastuneet 20 vuoden aikana.

Kiitos mielenkiinnostanne!

pyhajoenvesistory.fi

kalajoenkalatalousalue.fi

Kalajoen kalatalousalue

@ Pyhäjoen vesistö ry

**Pyhäjoen
vesistö ry**

